

Передплата

«РУСЛАНА» вносить:
в Австрії:

на цілий рік . . . 30 кор.
в рік року . . . 10 кор.
на третій року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 пер.

За границею:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмем милости і віри не возьмем, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє — Редакції неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подарки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Нечувана нікчемна напасть.

(+) З того часу, як на митрополічій престолі Галицької Русі засів Є. Е. ґр. Шептицький і при різних нагодах із свого обовязку яко архипастир і провідник руского народу в міродатних кругах виступив в обороні прав запоручених основними законами рускому народови, почали в деяких дневниках з боку польских загорільців появляти ся всілякі напасти на его високу достойну особу. Особливож всепольске Slowo, коли лише було приневолене згадати про яке діло довершене нашим Архипастирем в користь руско-католицької Церкви або руского народу, не залишало такої нагоди, щоби не накинути ся з питомо сему дневникови злобою. А вжеж у вчерашнім виданю ранішнім посунуло ся до такої нечуваної і нікчемної напасти на Є. Е. Митрополита, що й рука не зведе ся і найзвичайніша приличність здригає ся проти того, щоби се навіть повторити.

Коли ми здіймаємо річ про нечувану і нікчемну напасть всепольского дневника, то не задля оборони високодостойної особи нашого Архипастиря, бо сего він не потребує, за ним свідчать діла незвичайного апостольского покликания і пожертвованя, діла відомі не лише ісповідникам руско-католицької Церкви і всему рускому народови але й широкому світови. Зараз при першій архирейській посв'яченю зазначив Впр. Архипастир наш, що ідучи слідом І. Христа, вважає найважнішою своєю задачею апостолованє, голошенє Божого слова посеред вірних. І комуж не відомо, з якою саможертвою голосив Є. Е. Митрополит слова Христової науки шкільній молодіжці, широким верствам народним на безчисленних міснях і візитаціях канонічних, а крім того й духовенству на реколекціях і св'ятській інтелігенції? Кому невідомо его незвичайна щедрість і жертволюбність для добродійних інституцій, церков, наукових і культурних заведень, на які обертає всі свої доходи, відказуючи собі всякої вигоди з справдешним обмеженем строгомонастирського житя? Кому невідомо скільки накладу і заходу вкладає Є. Е. Митрополит, щоби молодим кандидатам духовного стану допомогти до висшого богословского образования?

Одначе як раз те справді незвичайне

зрозумінє свого апостольского покликания, та нечувана щедрість і саможертва нашого Архирея доводить всепольских загорільців до нестями і до таких завязятих напастей, які були би неможливі у людей, у котрих є ще крихта сумління, крихта людского почуваня і хочби іскорка культурности. Вжеж і дикий Атиля отямив ся і схаменув ся перед Святителем Церкви, але наші всепольські дикарі — бо не можна инакше назвати тих, що пишуть і печатають такі нікчемні напасти на Архипастиря, котрого так високо цінить і з любовю та преданностю до его високодостойної особи привязаний весь руский нарід — упали вже морально так низько, їх ум так запоморочений загорільностю, їх серце так переповнене трійливою жовчю і злостю, що они вже неприступні для таких почувань, які могли зворушити навіть некультурного, але незіпсованого ще кошовика і проводира степових орд. Отже нехай послужить наглядним доказом, чого мав би сподівати ся руский нарід, чого могла би діждати наша Церква, колиб тут на нашій землі мали верховодити такі всепольські проводирі.

Але се нехай і польска суспільність добре собі зятимить і розважить, куди то її бажають повести ті вшехпольські проводирі, що зайшовши до нашого краю, день в день сіють сей смочий посів, роздратовують і підюджують польську суспільність проти всего що руске, поцв'іряють все, що дороге і миле рускому серцю, котрі навіть з такою злостю і нікчемностю накидають ся на мужа так заслуженого і обдареного такими незвичайними прикметами ума і серця, що навіть посеред чужих здобув собі найбільше поважанє і признанє. Коли ще не завмерло почутє справедливости і приличности посеред польської суспільности, то она повинна з усею погордою і обуренєм виступити проти тих зайдів, котрі вводят розстрій і заколот, сіють справдешний смочий посів, який може принести велими сумні плоди для обидвох тут поселених народів. Ми не сумніваємо ся, що так як в усій рускій суспільности відозве ся проти сих нікчемних всепольских напастників весь руский нарід міліоновим голосом погорди і обуреня, так і польска суспільність виснує із сего належні послідовности.

Українські послы в думі.

Нігде правди діти, що при теперішних виборах до державної думи в Росії понесла Україна страту і то не так що до числа, як що до якости своїх послів. Іменно не перейшов ніхто зі свідомих українских інтелігентів — завдяки махінаціям привительства — так що гурток українских послів-селян оствав ся без проводу на жир всеросийским впливам та підшептам у далекій столиці півночі. З сего приводу київска «Рада» поміщує ось окі уваги:

„Газети підраховують, скільки в державну думу прийшло послів од кожної народности: Поляків, Литовців, Татар і т. и. Але ні одним словом не згадуєть ся в сих рахунках про послів Українців. Виходить, що або у державній думі тепер зовсім немає Українців, або газети помиляють ся. Що перша гадка цілком неправдива — се не треба і доводити. Од України в значній більшости послами до думи пройшли селяни, стихійні Українці. Але і опріче селян в теперішньому складі думи єсть декілька послів інтелігентних, що заявляли себе свідомими Українцями. Таким чином треба прийняти той факт, що газети не мають точних відомостів про наших послів і через те помиляють ся. Але чи можуть же наші послы легко важити газетні помилки і не простувати їх.

За кожним з послів стоять сотні тисяч людей, які посилаючи его в думу, дали ему певні накази. Сотні тисяч людей з напруженем слідкують за сям, як поводить ся їх заступник, чи дбає він про те, щоб здійснити ті бажаня, ті надії, що покладали на нього его виборці. Сего кожний з наших послів ні на хвилину мусить не забувати. Нехай же він уявить собі обуренє своїх виборців, коли вони прочитають в газетах, що той посол, який на виборах ішов під прапором українского радикала, в думі пристав до народних соціалістів, а той, що на виборах був українским соціал-демократом, в думі вступив до с.-д. російської фракції і не виступає як оборонець і виразник інтересів українского пролетаряту.

Не спростовуючи газетних звісток, послы Українці дають привод своїм виборцям думати, що ті звістки правдиві.

З досв'їду перших послів до державної думи можна бачити, що російска праса не любить одрізняти Українців од великоросів. Може бути, що се

робить ся і несвідомо. Довголітне безправне становище українського народу тяжко пригнітило його самостійне національне і культурне житє. Діячам великоросам не дуже то часто доводило ся рахуватись з Українцями і через те і російська преса не привикла зважати на Українців. Коли збиралась перша державна дума, то українських послів з початку теж було підраховано до «русских», і тільки вже згодом, як наші послі рішуче заявили себе Українцями, російська преса почала зазначати їх в окремій рубриці.

Нехай же поведене українських послів першої думи буде прикладом для дотеперішних наших послів. Як члени різних українських поступових партій, наші послі в таких питаннях, що мають загально державний інтерес, можуть прилучитись до постанов російських партій. Але вони мусять пам'ятати і ті домаганя, які торкають ся спеціально України і яких не піднімуть послі не Українці.

Пригадаємо на сім місци декларацію бувшого українського парламентського клубу в першій думі, що являє ся мінімумом українських домагань, змагати ся проти яких не буде, розуміє ся, ні одна поступова людина. Сей мінімум мусить стати тим осередком, загальною програмою, що об'єднає коло себе всіх наших послів Українців. Щоб перевести сю програму в житє, послі наші мусять між собою порозуміти ся: заснувати парламентарний український клуб і, поставивши в основу своєї діяльності вищезгадану декларацію, поводитись в думі кожний раз відповідно її вимогам.

По нашій думці похибкою українських провідників було се, що замість поставити високо і одноцільно справу пробудження української національності, вони відразу натворили партій!... Тим способом утруднено ориєнтоване мало осьвіченому і малосвідомому народови, а з другої сторони стягнуто на себе репресії правительства, бож ті українські партії були без виїмки скрайне радикальні. Однак політика не лежить в тім, щоби без обвиняків і без застановлення виявляти всі свої болі і жаданя, реальні потреби і навіть мрії, а в тім, щоби відрізнити можливе від неможливого, оцінити сили і ситуацію у відношеню до замірів, не наражати ся самому на перший — звичайно безуспішний — атак, а дати виручити себе сильнішому, не виявляючи своїх слабих сторін. Сеї осторожності не було в поведеню організаторів передвиборчого руху до першої думи. Се і признає п-ні Олена Пчілка, яка у вступній статі „Рідного Краю“ ось що говорить про причини теперішньої невдачі:

«Чому вони не зазначили себе прилюдно Українцями? Є тому не одна причина. Мусимо сказати, що такі „українська радикально-демократична партія“, опріч того, що умови прилюдної діяльності сего року були гірші, таки поводила ся більше мляво, ніж торік. Може, просто, загальний упадок настрою відб. в ся й на йї... У всякім разі, селяни мало чули навіть про те, що є така партія: широчезні маси селянства, можна з певністю сказати, про неї не

не знали... А в иншому разі, може, багато пошкодила й сама назва партії; — ся наша думка не така чудна, як она, може, кому здає ся. В „Рідному Краю“ за минулий рік була зовсім доречна замітка (дія Русова) про те, яка невдала тая назва: „радикально-демократична партія“. Надто вона чужа, по самому своєму вигуку! Наскільки сей докір дія Р—ва, та й наш, справедливий, доказує ся тим, що в Полтаві, підчас розмов на Губернських виборах, один з виборців-селян, — прихильник укр. радикально-демократичної партії по її основних пунктах, — ніяк не міг вимовити назви сієї партії! — Як міг би він зазначити себе членом її, колиб його прийшло ся вписувати в партійну кліточку?...

„Инші селяне, признаючись до „українських соціал-демократів“, думали, що се все одно, що они й зостають ся в лічбі „Українців“, — тимчасом українські соціал-демократи, прилучившись на виборах до російської партії соціал-демократів, вже офіційально зазначали себе і своїх прихильників-селян просто „соціал-демократами“, зовсім відкинувши додачу „українські“.

„А були і такі селяни-виборці, що і виразно визначаючи свою належність до української радикально-демократичної партії, просто таки бояли ся офіційально визначити себе її прихильниками, бо вони були при якомуньбудь уряді; через те і називали себе загальним виразом — „прогресистами“, хто знає, при яких обставинах вели ся вибори, той не здивує ся такій обережності...

«Отже, побажавши українській демократичній партії зміни її долі на кращі умови (починаючи з її назви), та розглянувши ся між всім, що належить до складу послів-Українців, вступивших всеж таки і в сю другу думу, скажемо, що ми зовсім не даємо ваги тому, що в офіційальних табличках не зазначено ні одної політичної української партії, чи фракції. Нам звісно, що і партійні Українці в числі послів до думи — єсть. Ми віримо в те, що їх число ще багато і побільшає, бо котрі між ними мають національну свідомість. — нададуть їй тим, що досі, дякуючи умовам нашого житя, теї свідомости не мають.

«Світ живому не погас!»

Університетська справа.

Університетська справа — се був тягар, кинений в гніздо шерпнів. Назбираний від довшого часу палний матеріял між польською суспільністю, а красше сказавши, між львівською громадою, втвореною дневниками конкуруючими з собою на точці передплатників і бляги — чекав тільки доброї нагоди, щоби вибухнути поломіною. Польська праса не заспала грушок в поелі і з всіх сил постарала ся розжевити сю полумінь. І ото бачимо, що від тижня вже Львів ходором ходить: нема дня, щоби на улицах міста не снували ся товпи палочників-студентів і всякої голоти в дни і в ночи, не відбували ся збори під голим небом, не виголошувано підбурюючих

промов, не підношено диких вересків, провокуючих руске населенє та не співано в походах по міским бруку «воєнних» польських маршів.

Рівночасно в соймі веде ся усильна акция для повного заведеня і вічного утвердження цілковитої гегемонії польської верстви над руским народом у східній Галичині. Майже щоденно виринають свіжі проекти на всіх полях законодавчої компетенції, які з залізною консекуенцією змагають до вилученя Галичини зпід впливу центрального правительства, а утрєвалєня панования польської олігархії. Давний клич прусофільських всеніміців «Los von Galizien», хотять всеполяки здійснити під кличем Los von Österreich!

Та ще і з третої сторони устроєно на нас атак. Втягнуто до того заграничну прасу — французку і німецку. Факт, що такий світовий орган як N. fr. Presse заняла справедливе і прихильне становище для Русинів в справі львівських університетських подій налякав так польських політиків, що они всі сили положили на те, щоби «відробити» некорисну для них опінію Європи. Що до сего дорога іде не чим иншим, як фальшованем дійсних відносин, се природна річ. І так в німецко-католицкій Germaniї якийсь Поляк представляє, що всі конституційні свободи, як право уживаня рускої мови в слові і письмі в урядах, в школах з викладовою рускою мовою, рускі друки і написи, автономію рускої церкви — ми завдячуємо не австрійській державі і її основним законам, а польській великодушности, яку ставить ся там за примір прускому правительству. Поминувши вже, що польський елемент в Австрії є рівно численний з руским, а в Німеччині яко національній державі він становить заледви несповна 10%, — то треба завважати, що екстермінаційна політика супротив Русинів зачала ся доперва від того часу, коли загніздили ся тут варшавські вшехполяки і внесли фермент «народового еґоїзму» в галицькі політичні сфери. Безвардонну тактику сего напрямку ілюструє найкрасше заміщена вчєра в «Zeit» статя вшехпольского провідника проф. Гломбінського в справі руского університету.

В статі «Was soll nun geschehen» Гломбінський твердить, що Русинам не розходить ся о свій власний університет, але о забранє польского разом з інститутами, бібліотеками, професорами і вшехполяками, щоби тим способом ослабити становище Поляків у східній Галичині. Львівський університет — твердить дальше вшехпольський менер — є de facto від 1871 року, de iure від 1879 польским; розходить ся о те тільки, щоби в найблизшій часі законодавно ствердити (багателька! — Ред.) сей стан, щоби успокоїти пануюче заворушенє (викликає не умисно вшехпольськими професорами — Ред.) польского народа (!), професорів і студентів. Тоді можна би приступити до збільшеня руских катедр о скільки сі можуть бути обсажені відповідними науковими силами, як засновок для самостійного руского університету, який в Галичині мав би колїсь оснєвати ся в якійсь рускій місцевости.

Ствердимо тільки основи перфідности вшехпольської політики в університетській справі, — до яких признан ся п. Гломбінський. Показує ся, що тверджене, немов би то Русинам стала отвором дорога до здобування наукових становищ на львівському університеті, є неправдивим викрутом, бо аж тоді буде можливе збільшене руских катедр, коли Поляки виторгують законне обезпечене польскости університету. Так само і «принципiallyна» прихильність вшехпольців для справи самостійного руского університету є прямо ложною, бо ж ставлене справи так, що руский університет може собі стати всюди, тільки не в колишній столиці князя Льва — се є не тільки відмовою справедливого домагання Русинів, але і безличною провокацією цілого руского народу!

Відрадою для нас у тих обставинах може бути вислід авдієнції польских професорів університету у президентів міністрів бар. Бека, яка дає нам здоволенем відчути, що прецінь ми жиемо ще в Австрії, де єще є якісь границі для самоволі сильнішого! Сю відповідь президія міністерства прислала нам в формі комунікату (подаємо его д. слово, для ствердження ложно ти польских донесень, немов то міністер ствердив «польский» характер університету — Ред.):

„K. k. Ministerrats-Präsidium Press Department. Wien, am 9. März 1907. Heute erschien beim Ministerpräsidenten Freiherrn von Beck eine Deputation der Lemberger Universität, bestehend aus den Professoren Dr. Chlamtacz, Dr. Gluziński, Dr. Ratter von Starzyński, Dr. Till und Dr. Twardowski, um ihn über die jüngsten Vorfälle an dieser Hochschule zu informieren, und ihm eine Denkschrift über die Lemberger Universität zu übergeben.“

Der Ministerpräsident richtete an die Professoren einen eindringlichen Appell, ihrerseits auf die Studenten beider Nationalitäten beruhigend einzuwirken. Er missbilligt die vorgekommenen Ausschreitungen und bitte Professorenkollegium, bei der Studentenschaft keinen Zweifel darüber zu lassen, dass ungesetzliche Mittel am wenigsten geeignet seien die Berücksichtigung irgendwelcher Wünsche bei den Behörden durchzusetzen. Die Regierung halte sich den Charakter der Universität vor Augen, habe nicht die Absicht denselben zu tangieren, und dies umso weniger, als den kulturellen Bedürfnissen der ruthenischen Studentenschaft innerhalb der bestehenden Gesetze vollauf Rechnung getragen werden kann“.

„По руски): Нині заявила ся у през. міністрів бар. Бека депутация львівського університету, зложена з професорів др. Хлямтача, др. Глюзіньского, др. Стажницького, др. Тіля і др. Твардовського, щоби поінформувати его про найновіші події на сім університеті і передати ему меморіял про львівський університет.“

„Президент міністрів звернувся до професорів з важким (eindringlich) апелом, щоби они зі своєї сторони впливали у спокійно чю на студентів обох народностей. Він згаючи збувши ся видрики і просив колегію професорів усунути між студентами всякий сумнів в те, що противзаконні средства надають ся найменше до перепертя у властей узгоднення яких небудь бажань. Правительство має перед очима характер сего університету, не має наміру его дотор-

кати в чім небудь, а се тим менше, що культуральним потребам руского студенства в рамках існуючих законів можна цілковито вдоволювати“.

Просимо відновити передплату.

Н О В И Н И.

— Календар. Ві втерок: руско-кат.: Прокіпія; римо-кат.: Григорія вел. — В середу: руско-кат.: Василя, Нестора; римо-кат.: Розанни і Фридр.

— Шевченкове сьвято в Станиславі. Заходом «Станиславського Бояна» і всіх руско-українских товариств відбуде ся ві втерок дня 19. марця в 46. роковини смерті незабутого генія Руси-України Тараса Шевченка в великій салі тов. ім. Мовюшка торжественний концерт при ласкавій співунасти скрипака п. Бережницького і повної оркестри військової 24. п. п. з отсею програмою: Часть I. 1) Rossini: Увертура з опери Вільгельм Тель, відіграє війск. орх. 24. п. п. 2) Промова. 3) Воробкевич: «Минають дні», мужеский хор «Стан. Бояна». 4) Деклямація. 5) Шуман: «Цигани», міш. хор «Стан. Бояна» в супр. форт. Часть II. 6) Вагнер: «Kaisermarsch», відіграє оркестра 24. п. п. 7) а) Chopin-Wilhelmi: «Ноктурн»; б) Mozart-Burmeister: «Менует», відіграє на скрипці п. О. Бережницький. 8) Деклямація. 9) Січинський: «Минули літа молоді» (новість), міш. хор «Стан. Бояна» в супр. орх. війск. 24. п. п. Ціни місць: Льожі I. X. по 14 К., дальші по 10 К., Фотелі бальконові по 3 К., решта по 2 К., фотелі 3 К. Крісло I-рядне 2 К., II-рядне 1-50 К. Партер 1 К. для студентів, селян і війскових 50 с. Галерія 40 с. Білети до набутия в «Народній Торговлі», а в день концерту від. год. 6. вечером при касі. Початок точю о год. 7½. вечером. По концерті відбуде ся комерс в реставрації Ганденштока.

— Про Тарасове сьвято в Янові доносять: Дня 3. марця с. р. урядила янівська Читальня «Просьвіти» в память незабутного кобзаря Тараса Шевченка вечерниці в салі залізничного готелю. Простора сала зачовнилась битком людьми, переважно міщанами і селянами сусідних сел. У вступнім слові привитав місцевий парох о. Стрільбицкий численно зібраних і в коротких словах пояснив ціль і вагу Шевченкового сьвята. Відтак наступили продукції хорів; на перемину янівского під управою п. Оглія і хору Читальні «Просьвіти» в Домажари під управою п. Риbachаківної, дочкі тамошнього пароха і відспівали зовсім по правно кілька пісень, кожним разом нагороджувані гримками оплесками. Відчит п. Оглія про Тараса Шевченка був гарно і зрозуміло оброблений а з одушевленем відчитаний зробив велике вражінє. Що було кульмінаційною точкою вечерниці, чи сольо-снів пані Федякової чи фортепянова гра панни Риbachаківної, сего тут не буду рішати: скажу лише, що так гарний, металічний голос, знаменита дикція і повна чувства експресія пані Федякової, як і ефектовна, зрозуміла і віжна гра панни Риbachаківної, були наче осією, доколя котрої оберталась ціла програма вечеркова. Дуже миле вражінє зробили вправи гімнастичні, що їх виконали члени «Сокола» з Зелва і Жорниць. Молоді, кріпкі легіні з синьожовтими левтами через груди, зміло і певно виконували розкази старшини, за що нагородила їх публіка гучними оплесками. З патріотичними піснями на устах розійшли ся вдоволені учасники домів.

— Напади вшехпольців на Русинів. Ватаги вшехпольців волочуть ся по Львові і нападають на Русинів. Оводі побито на ул. Полчинський студ. фільос. Бекесевича, серед окликів: «маш Русине, гайдамацкі університет!» Руске слово ділає на тих чорносотенців як свист на трухана. Зачувши руску розмову двох учениць

на улиці зневажили їх поганою лайкою. На проф. Тершаківця напала вшехпольска чернь на подвірю одної камениці і побила его. До чого то дійде, як так дальше піде?

— І д одного з товаришів п. Томашевского зі шкільної лаяки одержуємо ось які уваги: «Визначна» сила в польскім шкільництві, як директор найшовіністичнішої гімназії у Львові п. Томашевский був учеником гімназії в Станиславі. Породи він вірменської, тому і інтелігенції спекулятивної, як можна се було вже бачити по нїм на шкільній лавці. Вчив ся для «кляси», тож й про польску літературу мало що знає, а не то про руску. «Кував» так, що й одного «und» не пропустив (ми вчили ся по німецки), а коли професор завернув питанє иншим темпом, як у книжці, то наступало «Herr Professor ich bin confus» — і плаксивість «пильного але тупого ученика вижебрувала клясу. Глупий безмірно его висказ на вієсу про дві епохи в літературі рускій можна приміняти до его знаня: не вмів ніколи нічого й не вмів нічого — хіба грати ролю вшехпольця, яка вини поплачує...»

— Замах на професора? Часописи доносять а Перемишля, що вечером 8. с. м. по концерті з честь Тараса, коли публіка виходила з салі «Народного Дому» гримнув стріл з револьвера ученика V кл. Гаврилюка і ранив проф. Роздольского. Стріляючий повалив ся омлілий на землю, так що публіці видало ся, що той ученик стрілив сам до себе. Омлілого привів до пам'яті лікар і відставив его до дому, а проф. Р-му осмотрив рану на руці. Гаврилюк був одним з добрих учеників і не можна припускати, щоби мав наважити ся на житє котрого із своїх професорів. В послідних часах проявляв він зденерованє і по тім випадку відставлено его до Кульпаркова. Про той випадок дістаємо а Перемишля два листи. В однім пише автор: У нас днесь були в «Народнім Домі» вечерниці Шевченка. Коли публіка виходила зі салі, дав ся чути гук, а за хвилию крик: дайте води! Показалось, що ученикови випалив пістолет в кишени а він сам зі страху зімлів. Прикликаний лікар не найшов жадного слїду зраненя і незабаром хлопець прийшов до себе. По місці говорили, що ученик застрілив ся, то знова, що стрілив до професора, та на тім нічо не може бути, бо хлопець мав першу клясу і добрі обичаї та пильність, а I. конференції ще не було. — В другій дописі подано між иншим: З докладїшого розсліду дїла показуєсь, що ішло тут о атентат на проф. О. Роздольского. Коли публіка заходила коло ученика Гаврилюка з V кл. рускої гімназії, котрий вистрілив, показало ся, що у него нема ніякої рани, тимчасом проф. Р-кий зрадив ся, що его рука болять і лікар знайшов, що куля перешла рука оберока та маншет і відбилась від кости на руці. При тім коло уха повно знаків від пороху, відко Р. мимоволі (може кому кланяв ся) зачловив лице рукою і так лишивсь при житю. Гаврилюк яко ліпший ученик в V клясі не міг мати злости до професора Роздольского. Де причина атентату, трудно сказати, треба би ближе усьо розслідити, а передовсім стан хлопця нервового та мстивого. В польскій місцевій газеті «Echo przemyskie» є описана пригода яко атентат на проф. Р-ого і зазначено, що поліція по вступнім слїдстві передала справу прокуратурі. Вчєра відвезено Гаврилюка на Кульпарків.

— Пусті змаганя. Вшехпольці скомпромітували ся до крихти масовим зрештованем руских студентів, а ще більше подїями при їх випущеню. Тепер думають вшехпольці закрити компромітацию вартами при університеті і ріжними демонстраціями, які майже щодень устроюють у Львові, а в неділю по кілька. Одна з таких демонстрацій була вчєра по полудні по вічу кілька десятюх зеліничих функціонарів вшехпольської краски, а при участі кількох сотюк гімназьяльних учеників. По вічу машерували ті демонстранти а дворця аж під університет, виспівуючи ріжні вшехпольскі пісні. По дорозі прилучила ся до них товпа уличної збиранини, якої є в неділю повно, і зайшли під університет, де з рампи

промовляло кількох бесідників в обороні польськості університету. Ті марні демонстрації до решти осьмішують всеполяків.

В суботу ввечері урядили вшехпольські техніка віче в салі польського тов-а педагогічного. Всіх техніків згід прапора Гломбінського нема більше як двіста, бо прочі техніка поверх 1.000 належать до поступових таборів. Але сажу виповнили вшехпольські студенти університету і гімназіясти, так що ледви найшло ся місце на кількадесять техніків-поступовців. Мимо малого їх числа повело ся їм розбити віче, яке мало на цілі університетську справу у вшехпольським освітленю. Резолюції ухвалено серед свисту і крику, почім вшехпольяки потягнули шнурком під політехніку а звідтам під університет.

— **З львівської архієпархії.** О. Стефан Ващишин одержав канонічну інституцію на парохію в Стрілках. — О. Александер Гвоздецький одержав завідателство в Бібрці. — Сотрудицтва дістали: о. Александер Лебедович в Сороці коло Дубовець. Володимир Петовський в Божикові, Василь Дугневич в правом управі в Покропивній. — Презенту на парохію в Кривім одержав о. Антін Онуферко. — Титул радника митроп. консисторії дістали оо Михайло Тупісь і Теофіль Бобикевич. — Ординариятским комісарем для справ сервітугових іменований для лопатинського деканату о. Михайло Громада, парох в Ляшкови.

— **Поправа долі народних учителів.** Бюджетова комісія ухвалила предложити соймови отсей проєкт закона про побільшенє платні народних учителів і учительок: Платні (без додатку на мешканя, пиялїть і додатків за управу) мають вносити: I кл. $\frac{1}{2}$ посад по 2.300 К, а $\frac{1}{2}$ — 2.100 К; II кл. $\frac{1}{4}$ посад 2.100 К, $\frac{1}{4}$ — 1.900 К, а $\frac{2}{4}$ — 1.800 К; III кл. $\frac{1}{4}$ — 1.700 К, $\frac{1}{4}$ — 1.500 К, а $\frac{2}{4}$ — 1.300 К; IV кл. $\frac{1}{4}$ — 1.400 К, $\frac{1}{4}$ — 1.200 К, а $\frac{2}{4}$ — по 1.000 К. В виділових школах: I кл. $\frac{1}{2}$ посад по 2.500 К, а $\frac{1}{2}$ — по 2.300 К; II кл. $\frac{1}{2}$ — 2.300 К, а $\frac{1}{2}$ — 2.100. Винагороду тимчасових учителів буде означувати кр. рада шк. а мінімум вносить 900 К для учителів з іспитом зрілості і кваліфікаційним; найменше 700 К для учителів з іспитом зрілості, або кваліфікаційним без іспиту зрілості, а найменше 500 К для учителів без кваліфікації. Пятилітній додаток вносить: перші 2 по 100 К, другі 2 по 150 К, а послідні 2 по 200 К; ра-900 К. Пятилітні додатки, що запали в часі, заки закон вийшов в жите (до 1. липня 1907), будуть признані заковом. Додаток на помешканє учителям: в I. кл. 500 К, в II. кл. 400 К, в III. кл. 300 К, а в IV. кл. 200 К; учителькам 300, 250, 200 і 100 К. Додатки за управу: директор виділової школи дістане 500 К, управитель народної 5- або 6-кл. школи 400 К, управитель 3- або 4-кл. школи 300 К, а 1-клясової 100 К, если побіч него є ще бодай оден етатовий учитель. Закон має вийти в жите з двем 1. липня 1907, а не 1. січня 1908, як первісно пропонував краєвий виділ.

— **VIII. звичайні загальні збори Тов. „Руска Бурса ремісничя і промислова у Львові.** відбудуть ся дня 18. марця 1907 о годіві 7. ввечером в коньтатах Тов. „Міщанський рем. Союз кредитовий у Львові“ (дім Просвїти) Ринок ч. 10. I поверх, на які отсим виділ сего товариства всіх членів запрошує. На порядку дневнім: 1) Відчитанє протоколу з попередніх загальних зборів. 2) Касовий звіт. 3) Звіт з загального розвитку Бурси. 4) Звіт комісії контрольної. 5) Уділенє уступуючому виділові абсолюторії. 6) Признанє почетного членства за положені надзвичайні заслуги около товариства. 7) Вибір нового виділу. 8) Вибір нової комісії контрольної. 9) Внесенє та інтерпеляції членів. — Гости, котрим добро нашої ремісничої молодежи лежить на серці, пожадані. — *Виділ.*

— **На чесне убогого ученика** прислала ВПов. Марія Гошовска з Янова к. Тереш. 2 К.

Складна на шкільну оплату. Іменем убо-

гої родини одного з учеників з низших кляс рускої гімназії у Львові відкликуюмо ся до жертволюбности нашої публіки з просьбою о складку на шкільну оплату за того ученика. На доказ наводимо, предложене нам свідопство, виставленє дирекцією філії рускої гімназії, з пропущеням назвища і кляси:

„Н. Н. ученик... кляси філії ц. к. академічної гімназії у Львові є сиротою. Опікує ся ним сестра, що з праці руг удержує себе і безпомічну матір проживаючу у великій бідоті. Ученик заслугує на те, щоби жертволюбні люди допомогли йому до зложеня оплати шкільної в квоті 40 К, а тим самим до покінчення кл. II, щоби міг відтак поступити до якого практичного знаня“.

Ласкаві датки просимо присилати на адресу нашої адміністрації.

Телеграми

з дня 11. марця 1907.

Відень. Н. Ік. Presse дістада в Абазії від свого дописувателя донесенє, що міністер судівництва др. Кляйн заперечив чутку, немов би він мая уступити з міністерства по виборах до парламенту.

Петербург. Століпін розіслав до губернаторів обіжник, в яким поручає їм не допускати до того, аби селяни ухвалювали адреси до думи зі своїми домаганями.

Начальник Петербурга оповістив афішами, що на випадок дальших розрухів на університеті вдадуть ся в ту справу власти.

НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ

Готель, ре стараяця і каварья — ріг ул. Спектускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 9. і 10. марця: Ольга Войнаровска з дочкою з Томоровець, Ал Стродкий з Отинії, Ант. Окпич з Белєця, Федір Лепкий з Кракова, Мих. Турчанський з Немирова, Захар Скварко з Мостяк, Ізид. Єлюк з Перемишля, Володим. Крвавич з Тернополя, Тадей Дубіш з Києва, Марія Баранська з Одеси, Марія Завистовска з Самбора і о. Теодор Кляш з Рябого.

Colosseum

В пасажи Германів
при ул. Соняшній у Львові.

Нова сензацийна програма.

від 1. до 15 марця 1907.

Щоденно о год. 8. ввечер представленє. В неділі і свята 2 представленя о 4. год. попол. і о 8. год. ввечером. Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 5.

Антін Хойнацький

книгар, Львів

— **Арсенальска ч. 6.** —
(побіч костела оо. Доминиканів)
має на складі:

Meyers Konversations-Lexicon 5 Auflage 1—12 томів в хор. оправі	25 К
Тогож 3 Auflage (complet) 16 томів	40 К
T. V. Macaulaya Dzieje Anglii 10 t. opr.	10 К
I. W. Goethe: Faust. Część I і II przekład Feliksa Jezierskiego opr. Warszawa	4 К
Jasnowidzaca, z Prevost tom I opr. Warszawa 1832	2 К
Pismo Święte starego testamentu z illustr. Gustawa Doré oryg. opr.	25 К

приймає всякі замовленя на нові і старі книжки, ноты, образы, часописы і амонси і вилає також скоро будь то за посліплатою, будь то за попереднім надісланєм валежності.

Рух залізничних поїздів

важний від 1. мая 1906 після середно-европейского часу.

До Львова на дворець головний приходять:

З Іцкан	12:20*, 6:10, 1:40 5:45, 9:05*
„ Кракова	2:31*, 5:50*, 8: 45, 9:30*
„ Підволочиск	7:20, 11:45, 2:20, 5:50, 10:30*
„ Лавочного	7:29, 11:50, 10:50*
„ Рави рускої	7:50, 4:50
„ Станиславова	8:05
„ Самбора	8:15, 1:50, 9:20*
„ Яворова	8:18, 4:37
„ Коломиї	10:05
„ Ряшева	10:35

На Підзамчє.

Підволочиск 7:05, 11:30, 2:08, 5:35, 10:16

Зі Львова з головного двірця відходять:

До Кракова	12:45*, 1:—*, 2:45, 6:35* 10:05*
„ Іцкан	2:51*, 6:15, 9:20, 2:40, 10:40*
„ Підволочиск	6:20, 10:55, 2:21, 6:15*, 9:50*
„ Яворова	6:55, 6:—*
„ Лавочного	7:30, 2:30 6:25*
„ Самбора	8:55, 4:15, 10:51
„ Станиславова	9:10*
„ Белєця	10:45
„ Ряшева	4:05
„ Коломиї	3:30
„ Рави рускої	7:25*, 11:35*
„ Стрия	11:10*

З Підзамча:

„ Підволочиск 6:32, 11:07, 2:32, 6:27*, 10:02*.

Примітка. Поїзди поспішні друковані є черенками товстими; поїзди нічні є назначені звязкою. Пору нічна числїть ся від 6. год. ввечір до 5. год. 59 минут рано.

Шість і пів мільонів корон відшкодованя!

Будинки, движимости, збіжє і иншу обезпечає від огняих шкід одиноке руске асекураційне товариство

„Дністер“

Товариство взаїмних обезпечєнь у Львові. Ринок ч. 10. II п.

Шкоди опікуює „Дністер“ з місцевими членами і виплачує зараз признані відшкодованя.

За 3 літ виплачено 6.474.534 корон відшкодовань.

Обезпеченя приймають агенції по всіх містах і більших селах: „Дністер“ дає агенції письменним господарям де вше не роблять инші агенці „Дністра“ Агенції „Дністра“ заробилы провізан 807.742 корон

„Дністер“ уділяє громадає позачки по 4 проц на закупно сивавок

Поліси „Дністра“ приймають при позачках Банк краєвий у Львові і в Чернівцях Галицка Каса ощадности повітові каса ощадности і свитиньські каси при судах

Чистий зиск річний звертає ся обезпечєнням членам, за р. 1905 припадає кождоу члену 5 проц премії до звороту.

На жите обезпечайте ся з Краківским Товариством тильно через „Дністер“, провізанє від таких обезпечєнь дає „Дністер“ на рускі обрєдінні ціли.

Фонди „Дністра“ ввійшли в кіпєм р. 1905 суму 372.539 корон.

Стережіть ся огня!

Всїлякі

КУПОНИ

вильосовні цїнні папері

виплачує без потрученя провізані
або коштів

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц

БАНКУ

Гіпотечного.